

RABBINIC TRIBUNAL
(matrimonial part)

RABBINICAL BOARD
Of
Greater New York

בית דין הרבני
לעניני אישות

דנוא יארק רבתי יצ"ו
ברוקלין נוא יארק

הרב יהושע העשיל וואלהענדלער בעהמח"ס גופי הלכות עה"ל נדה, וספרי מאיר עיני חכמים עה"ל וסדר הגט, ועוד

א' לסדר ואלה שמות בני ישראל התש"ע

שוכט"ס א"כ הרב המאור הגדול גן הדסים סוע"ה כש"ת מוהר"ר ----- שליט"א
אחדשה"ט בהוקרה רבה:

בדבר אשר שאלני חו"ד ע"ד גט המושלש בפרשת פעקעטע/מארקאוויטש, הנני בזה להשיבך:

[א] "אני החתום מטה" נכנסתי לפרשה זו בחורף שנת תשס"ז עפ"י בקשת הרב דיין דוננאר שליט"א מלונדון יצ"ו לסדר מסירת הגט להאשה. דברתי עם האשה מרת מארקאוויטש/פעקעטע תחי' - ועם אביה הרה"ג מוהר"ר אהרן ישעיה פעקעטע שליט"א שתי פעמים. חקרתי מפיה שמותיה וכינויה, וחקרתי מפי אביה שמותיו וכינויו. כמנהגי מעולם רשמתי הכל כאשר יצא מפיהם. שוב דנתי בזה יחד עם ידידנו אחד המיוחד מבי דינא עמיתנו הרה"ג סוע"ה מוהר"ר שניאור זלמן בערנבלאט וצללה"ה, והוחלט בינינו שמפאת ספיקות חמורות בכתיבת שמותיה בגט, ומחמת חומר אשת איש, אין להתירה לשוק בלי לכתוב ב' גיטין, דהיינו אחד ביו"ד והשני בב' יודי"ן, (גם שהוא על ידי שליח), כאשר אתנו בכתובים.

[ב] והנה מבואר בתוס' גיטין (כ"ד:): דאפילו לר"י דאית ליה בעלמא ברירה, בגט דכתיבא בקרא "וכתב לה", בעי שיהא מבורר, ולכו"ע אין ברירה, ע"ש. ומה"ט כתב הרמ"א בשו"ע סי' קכ"ט (סעי' י"ט) שאין ליתן ב' גיטין אלא מדוחק. ובתשו' הרמ"א (סי' פ"ד) ובדרכי משה סי' קכ"ט (ס"ק כ"ב) מבואר שחושש בנתינת ב' גיטין משום חשש ברירה. [וברירה זו של ספק בשמות חמיר טובא, כיון שאינו עומד להתברר לעולם, כמוש"כ החת"ס בתשובה אה"ע ח"ד (סי' כ"ו)].

[ג] אולם בשו"ת נודע ביהודה מהד"ק (אבן העזר סימן צ') המציא תקנה לזה וכתב וז"ל: אבל ידע מעלתו שכשאני נותן שני גיטין אין דרכי לעשות כמבואר בסג"ר (בסעיף ר"כ) כי חושש אני שבדאורייתא קיי"ל לחומרא אין ברירה, ולכן מנהגי שאין אני מגלה כלל להבעל שיש ספק בגט זה, ואני מסדר הגט הראשון, ואין אני מגלה כלל להבעל ולהסופר ולהעדים שצריך עוד גט, וכשהבעל כבר נתן הגט ליד האשה, אזי אני אומר לו שצריך גט אחר, וזה שכבר נתן לחנם נתן שטעיתי בו, ואני מסדר הגט השני. ואזי בכל פעם הבעל נותן הגט מוחלט, ואין חשש ברירה, עכ"ל. [ובספר יד המלך הלכות גירושין פרק ג' כתב בא"ד וז"ל: והנה אבי זקני ז"ל [הנו"ב] קיים זאת מסברא דנפשיה, וכיוון בזה לדעת מהר"י קלנון הובא בתשובות ב"י (סימן קכ"ב) שגם הוא כתב לחוש בנתינת שני גיטין לאין ברירה]. ויע"ע ג"פ (סי' קכ"ט ס"ק ק"ז) שכרכור כמה כרכורים לצאת מחששא דאין ברירה. וע"ע בתורת גיטין, וישועות יעקב ופ"ת (סוס"י קכ"ט) מש"כ בזה.

225 Division Ave. Suite 3-C Brooklyn, NY 11211

Tel: [718] 387-8050 ~ E-Mail: 3878050@gmail.com

By appointment only

קבלת קהל לפי הזמנה מוקדמת

[ד] ובתשו' מהרי"ו (סי' קפ"א) הקפיד שלא ליתן שני גיטין בב"א מחששא דילמא דעתיה דהבעל אההוא דלאו גיטא הוא, וכר' נתן במס' קדושין (דף מ"ח:): המקדש במלוה ופרוטה, אינה מקודשת, משום דדעתיה אמלוה. גם משום חששא דבמקרא כתיבא "וכתב לה ספר", ולא ב' וג' ספרים, וכמוש"כ התוס' בסוטה (דף ח"י). ויעי' בתשובות נודע ביהודה מהר"ת (אבן העזר סימן ק"כ א' ב') בתשובת מהר"ש שהעלה לחשוש כן גם בזא"ז. ומבואר שם להדיא בדבריו דחששת ברירה בב' גיטין הוא "מדינא" בין בדין כתיבת הגט "לשמה" ובין בדין כתיבת הגט "לשם גירושין" יעיי"ש היטב.

[ה] לכן הסכמנו להשליש מקודם הגט שיוכשר יותר להלכה בניד"ד, וכמוש"כ הרמ"א (סי' קכ"ט סעי' י"ט), והעלמנו מן הסופר והעדים מהבעל והשליח, אודות גט השני כנ"ל, עד שיגיע העת שתקבל גט זה, ושוב באותו זמן יכתוב הבעל תיכף גט שני. (כי לא יתכן לשלוח ב' גיטין ע"י שליח אחד, וכנ"ל).

ומה"ט קיימתי בעצמי לבלום פי בשעת מריבה, ולא להשיב חורפי דבר לאחר פרסומת הבליהם בעתון "דער איד", בלי הנימוס לשאול את פי הרב המסדר טעמו ונימוקו. גוי נתתי למכים ולחיי למורטים, ישיחו בי יושבי שער ונגינות שותי שכר, כי חשתי לתקנת בת ישראל שיהא לה גט כשר לכל הדיעות.

[ו] ומעתה בא וראה, שמתוך תאוות הניצוח, כביכול לעשות בי משפט כתוב מתחלתם, קלקלו בסופם! כי לעת כזאת כבר נודע להבעל ענין של הב' גיטין, והבעל הוא ת"ח ובר אוריין, וא"א עוד להטעותו. וכל מגמתי בגירושי אשה זו היה לסדר בעבורה גט למהדרין מן המהדרין להיות נקי מחומר חששת פוסקים הקדמונים הנ"ל ה"ה:

א) חששא מפאת כתיבה "שלא לשמה" [מהר"ש בנו"ב (סי' ק"כ)].

ב) חששא מפאת כתיבה "שלא לשם גירושין" [שם].

ג) חששא מפאת הכתוב ו"כתב לה ספר" ולא ב' וג' ספרים כנ"ל.

וכבר גליתי כל זאת למוהרי"י טייטלבוים שליט"א אבדק"ק סאטמאר-וויליאמסבורג יצ"ו אשתקד ערב חנוכה תשס"ט.

[ז] מה ששמעת לוחשים כאילו היה תנאי לבטל תוקף הגט אחר שבועיים, הבל יפצה פיהם, ואין כדאי להשיב בזה.

[ח] בענין ההיתר ק"ר, יש כמה דברים שמפני כבוד בת ישראל איננו רוצה לע"ע להעלות על הכתב, אך זאת אעירו שיש תח"י ופא"פ אדבר בו ולא בחידות, וד"ל.

והנני בזה דורשה"ט בהוקרה רבה, חזק ואמץ אל תירא ואל תחת כי א' נצב בעדת א', השכם והערב עליהם בביהמ"ד והם כלים מאליהם. אבקש לפרוס בשמי שלום אביך, עוד ינוב בשיבה דשן ורענן עדי נזכה ליעוד הנביא ישעיה ואצרוף כבר סיגין ואסירה כל בדיליך ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

יהושע העשיל וואלהענדלער

225 Division Ave. Suite 3-C Brooklyn, NY 11211

Tel: [718] 387-8050 ~ E-Mail: 3878050@gmail.com

By appointment only

2

קבלת קהל לפי הזמנה מוקדמת